Algorytmiczna teoria grafów

dr Hanna Furmańczyk

15 marca 2014

Najkrótsze ścieżki

Algorytm Dijkstry (dodatnie wagi!) - slajdy z ćwiczeń str. 142-144.

Grafy eulerowskie i hamiltonowskie

Grafy Euelrowskie i półeulerowskie

Niech dany będzie spójny multigraf G = (V, E). Mówimy, że G jest eulerowski, jeśli istnieje łańcuch zamknięty zawierający każdą krawędź multigrafu; taki łańcuch nazywamy cyklem Eulera.

Grafy eulerowskie i hamiltonowskie

Grafy Euelrowskie i półeulerowskie

Niech dany będzie spójny multigraf G = (V, E). Mówimy, że G jest eulerowski, jeśli istnieje łańcuch zamknięty zawierający każdą krawędź multigrafu; taki łańcuch nazywamy cyklem Eulera. Analogicznie, mówimy, że G jest półeulerowski, jeśli istnieje łańcuch zawierający każdą krawędź grafu; taki łańcuch nazywamy łańcuchem Eulera.

Grafy eulerowskie i hamiltonowskie

Grafy Euelrowskie i półeulerowskie

Niech dany będzie spójny multigraf G = (V, E). Mówimy, że G jest eulerowski, jeśli istnieje łańcuch zamknięty zawierający każdą krawędź multigrafu; taki łańcuch nazywamy cyklem Eulera. Analogicznie, mówimy, że G jest półeulerowski, jeśli istnieje łańcuch zawierający każdą krawędź grafu; taki łańcuch nazywamy łańcuchem Eulera.

Twierdzenie

- Spójny multigraf G = (V, E) jest eulerowski wtedy i tylko wtedy, gdy każdy jego wierzchołek jest parzystego stopnia.
- Spójny multigraf G jest półeulerowski wtedy i tylko wtedy, gdy posiada co najwyżej dwa wierz- chołki nieparzystego stopnia, z czego jeden z nich jest początkiem łańcucha Eulera, a drugi jego końcem.

Algorytm Fleury'ego znajdowania cyklu Eulera (o ile taki cykl istnieje)

Niech G = (V, E) będzie spójnym multigrafem o wszystkich wierzchołkach parzystego stopnia.

- **1** Zaczynamy od dowolnego wierzchołka $v \in V$.
- 2 Powtarzamy, aż przejdziemy wszystkie krawędzie:
  - Jeżeli z bieżącego wierzchołka x odchodzi tylko jedna krawędź, to przechodzimy wzdłuż tej krawędzi do następnego wierzchołka i usuwamy tą krawędź wraz z wierzchołkiem x.
  - W przeciwnym wypadku, jeżeli z x odchodzi więcej krawędzi, to wybieramy tę krawędź, której usunięcie nie rozspójnia nam grafu, i przechodzimy wzdłuż tej krawędzi do następnego wierzchołka, a następnie usuwamy tę krawędź z grafu.

Problem chińskiego listonosza

Dana jest sieć ulic oraz poczta. Aby listonosz dostarczył korespondencję musi przejść wzdłuż kżej ulicy co najmniej raz i powrócić do punktu wyjścia. Formułując problem w języku grafów, pytamy o najkrótszą zamkniętą marszrutę w grafie *G* utworzonym na podstawie sieci ulic, w którym wagi krawędzi odpowiadają długościom ulic.

Problem chińskiego listonosza

Dana jest sieć ulic oraz poczta. Aby listonosz dostarczył korespondencję musi przejść wzdłuż kżej ulicy co najmniej raz i powrócić do punktu wyjścia. Formułując problem w języku grafów, pytamy o najkrótszą zamkniętą marszrutę w grafie G utworzonym na podstawie sieci ulic, w którym wagi krawędzi odpowiadają długościom ulic.

Rozwiązanie

Znany jest efektywny algorytm rozwiązujący ten problem. Rozważymy trzy przypadki - slajdy dr hab. D. Dereniowski 9-12.

Grafy Hamiltonowskie i półhamiltonowskie

Niech dany będzie spójny (multi)graf G = (V, E). Mówimy, że G jest *hamiltonowski*, jeśli istnieje cykl, który przechodzi przez każdy wierzchołek dokładnie raz; taki cykl nazywamy *cyklem Hamiltona*.

Grafy Hamiltonowskie i półhamiltonowskie

Niech dany będzie spójny (multi)graf G = (V, E). Mówimy, że G jest *hamiltonowski*, jeśli istnieje cykl, który przechodzi przez każdy wierzchołek dokładnie raz; taki cykl nazywamy *cyklem Hamiltona*.

Analogicznie, mówimy, że G jest półhamiltonowski, jeśli zawiera ścieżkę przechodzącą przez każdy wierzchołek dokładnie raz; taką ścieżkę nazywamy ścieżką Hamiltona.

Algorytm z nawrotami znajdowania drogi Hamiltona (o ile taka droga istnieje)

Niech G = (V, E) będzie spójnym grafem i pewnym wyróżnionym wierzchołkiem $v \in V$.

- Wkładamy v na STOS.
- Powtarzamy:
  - Jeżeli *u* jest wierzchołkiem na wierzchu stosu, to szukamy wierzchołka w o najniższym możliwym numerze (najwcześniejszego przy ustalonym porządku wierzchołków grafu) sąsiedniego z *u* i nie występującego na STOSIE, jednakże przy założeniu, że wierzchołek *w* jest "większy" od wierzchołka zdjętego krok wcześniej ze STOSU (o ile był taki).
  - Jeśli takie w znajdziemy, to wkładany je na stos jeżeli dotychczasowy STOS tworzy drogę Hamiltona, to KONIEC.
  - $oldsymbol{\circ}$ Jeżeli takiego w nie znaleźliśmy, to zdejmujemy u ze stosu.

Problem stwierdzenia, czy w danym grafie G = (V, E) istnieje droga Hamiltona, jest problemem NP-zupełnym, tzn. nie istnieje deterministyczny algorytm rozstrzygający ten problem w czasie wielomianowym, o ile $P \neq NP$.

Problem stwierdzenia, czy w danym grafie G=(V,E) istnieje droga Hamiltona, jest problemem NP-zupełnym, tzn. nie istnieje deterministyczny algorytm rozstrzygający ten problem w czasie wielomianowym, o ile $P \neq NP$.

Zauważmy, że nie wyklucza to istnienia niewielomianowego algorytmu i właśnie przykładem takiego algorytmu jest omawiany wyżej algorytm z nawrotami.

Problem komiwojażera

Definicja, historia - slajdy dr hab. D.Dereniowski 1-2,5-9.